

Z E M P L É N .

Társadalmi és szépirodalmi közlöny.

(Megjelenik minden vasárnapon.)

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre 6 frt.
Félévre 3 „
Negyedévre 1 frt 50 kr.

Rémmentelen levelek csak
ismert keszektől fogadhat-
nak el.

Ésírátok nem adtnak
vissza.

Egyes szám ára 20 kr.

A nyilttérben minden gar-
mond sor díja 20 kr.

HIRDETÉSI DÍJ:

Minden egyes szó után
100 szóig 2 kr.
Azonfelül 1 kr.

Kiemelt, díszbetűt a kör-
szóval ellátott hirdeté-
nyekért térmenték szerint,
minden centimeter
után 3 kr. számítatik.

Állandó hirdetéseknel
kedvezmény nyújtatik.

Elrétészt a „Zemplén”
nyomdájába küldendők.

Protestans ügy Zemplénmegye felvidékén.

A felső zemplénmegyei protestans ügyet pár hónappal ezelőtt egy nevezetes mozzanat élesztette fel százados halottaiból. E nevezetes mozzanat azon egyháztörténelmi esemény, hogy Homonna városában, ez egyház történelmi emlékü városban, harmadfélszázad után nyilvános rendes protestans isteni tisztelet tartatott.

A XVII-ik század elején lezajlott mozgalmas idők a homonnai protestans egyházat is elsöpörték.

1614-ben homonnai Drugeth György szentelt vitéz, az arany gyapjas rend vitéze, az elődei által pártfogolt prot. egyháznak nagy üldözője a prot. papokat Homonnáról elűzte s a templomot a katolikusok részére elfoglalta.

Ezzel a homonnai protestans egyház átadatott a történelemnek, hogy tartsa fenn, legalább emléket az utókornak.

Az emberiség fejlődés történelmének logikája ugyan régen meghozta azon időt, midőn a felvilágosodottság nem titkolhatta el többé a józan ész legelemibb követelményét, a teljes vallás szabadság jogosságát, a midőn a szabad egyháziassulás a prot. egyház alkotmányos szabadságában, autonómiájában teljes biztosítékot és támogatást talál: mégis több mint harmadfélszázad mult el, míg e, különben nagy terjedelmű vidéken, ahol, t. i. Zemplénmegye három határszéli járásában, több mint 40000 lélek között egyetlen egy prot. egyház nincs — végre a mult év alkonyán a homonnai és vidéki

protestansok, egyesült leányegyházzá szervezkedve, azon magasztos ünnepélynek lettek részesei, melyel a szeretet vallásában való egyesüléseket nyilvánvaló tették.

Természetes. A komoly szükség visszahatása nagy teremtő erőt szül. Mert, bár a vallásosság oly benső érzélem, mely a csendes magányban, kiszámítás nélkül, időhöz és helyhez nem kötve, legőszintebben és megnyugtatóbban ébred fel a szívek rejtekében és emeli fel az embert a lelki nyugalom magaslatára, mint a zoltár író mondja: „..... Titkon ajtómat behajtvam és magánosan sóhajtvam.....” de a társaságra született ember templomot épít magának, hogy ott isten és emberek előtt tegyen tanubizonyosságot, hogy embertársait ama nagy eszmében, a szeretet vallásában testvéreiként tekinti, midőn így szól a zoltáríróval: „Ha templomban megjelenek, ahol összesereglenek, felséges neved imádói, velők együtt fohászokodva, úgy érzem, mintha vigadva ott volnék, hol a meny lakói.....”

Ily subjectív indokokhoz hozzájárulván azon körülmény, hogy a nagyobbára távol földről e vidékre került protestans lakosok az egyházukhoz való törvényes kapcsolat iránt tájékozatlanok lévén, jogaik gyakorlatában és kötelességeik teljesítésében akadályozva voltak; továbbá azon nehézségek, melyek az előforduló családi események alkalmával az egyházi ténykedések igénybevételénél, a gyermekek hittan tanításánál, confirmáltatásánál a prot. egyházak távol-sága miatt is előfordultak: több ízben hangzott fel e prot. közönség ajkáról az óhaj az iránt, hogy Homonna városa és vidéke prot. lakosai egy leányegyházzá alakulnának.

E vágy az utóbbi időkben, midőn a város és vidéke prot. közönsége nagyobb mérvben gyarapodott, mindig élesebben nyilatkozott; úgy annyira, hogy a mult év utólján Homonna városa néhány ügybuzgó férfia által összehitt előértekezleten a Homonnán létesítendő leányegyház eszméjét e város és vidéke prot. lakosai közlekedéssel fogadták, sőt a szervezkedés módzatainak kidolgozására s már az első isteni tisztelet megtartásának előkészítésére bizottságot is neveztek.

A nemes törekvést áldás és siker koronázta. Az első nyilvános prot. h. h. isteni tisztelet mult évi novemberhó 28-án mindkét felekezeti protestansok általános részvétele mellett tartatott meg Dercsényi Kálmán kir. közjegyző ur imateremmé átalakított irodai helyiségében. Tisztelendő Böszörményi Károly málcza h. h. lelkész ur hivatott meg a lelkészi funkcióra, ki is a gyülekezetet emlékezetre méltó szellemi élvezetben részesíti a nagy naphoz méltó magasztos alkalmi egyházi beszédével, melyet megindító szónakkal mondott el. Erre mindkét felekezeti protestansok közül mintegy 60-an éltek urvacsorájával.

Az ugyanazon napon tartott közgyűlésen a szervezkedés, illetőleg megalakulás „homonnai egyesült prot. leányegyház” czim alatt, tényleg megtörtént. Kijelöltetvén az anyaegyház, melyhez a gyülekezet mindkét felekezete anyakönyvileg tartozand, megállapított azon viszony, mely a gyülekezetet az anyaegyház lelkészéhez köti, az egyházi ténykedések tekintetében fenntartván magának a gyülekezet bizonyos jogokat. Továbbá kimondatott, hogy évenként hatszor, és pedig

De még sem, nem, nem oda lenn:
Derű borúra itt legyen!

Ide azzal a pohárral,
Hadd kocintok — a halállal! . . . .

(Sárospatak 1881. márcz. 7.)

T. T.

Velenczéről. . . . .

V.

Már megvoltak számlálva napjaink az emlékek városában, midőn szerencsés véletlen által egy új meglepetésnek lettünk részesei.

A grand canalon idegen művészek tiszteletére — szerenádot rendeztetett.

E kedves ünnepély vonzó s megható részletei oly élénken élnek emlékezetemben még ma is, hogy nem állhatok ellen a kísértésnek: összegezni egy feledhetlen est élményeit.

Velenceze vízi ünnepélyei önálló fejezetet képeznek a látványosságok történetében; de a hivatalos tüntetések obligát fénye és pompája legtöbbször nem tényezője annak a közvetlen hatásnak, mely e szűkebbkörű, de az érzések önkénytelen megnyilatkozásában gazdag, kis ünnepélyen, erőt vett rajtunk.

Czélpont a Rialto-híd volt, hova a keskeny vizutczákból már kilencz óra előtt százanként röppültek a színes lámpionokkal körülaggatott gondolák. Az ünnepeltek nagy bárkája, közepén a gondolások énekkarával, egy zenekarral — a híd hatalmas ívei alatt foglalt állást; tele elmés jel-

vényekkel s a tarka világok ezek lobogó lángocskáival.

Egy lelkes szabadságdal utolsó akkordjai és a phantasztikus tűzijátékok elége után megindult a menet a grand canal hosszában. Gondolánk egymás oldalnyomásától készletve, evezőcsapás nélkül haladtak, azzal a kívánatos lassúsággal, mely időt engedett nézni, élvezni s számot adni a látottak felől.

A holdas est egész poezisával feküdt Velenczén; az Adria egykor ünnepekt királynőjét soha nem láttam bájosabbnak.

Egyenként hagyogattuk magunk után a grand canal palotáit, melyeknek mindegyike előtt önkénytelenül átélte a lélek annak egész történetét. Rövid perczek alatt láttam a százéves Dandalot Konstantinápoly előtt, Foscarit fiát a kinpadon, a Manin-palota utolsó dogáját, a kecses Cornaro Katalint, a Mocenigok fényét . . . . s sokat . . . sokat, mi ez elegikus csendben agyamba gyülemllett.

E fárasztó, de visszautasíthatlan tündökdések-től mindannyiszor egy-egy édes dal hódított el; egy édes dal, melyet a gondolások kara annyi tökélylyel hozott érvényre, hogy technikus gyakorlottságukat csak a hangokba öntött érzések melege multa felül.

A mi Stefanonk mint egy odavetett árnyék lebegett gondolánkon. Evezőjét oldalra sülyesztve, fejét kezébe hajtva, bánatosan nézett az ünnepi bárka felé.

Mit búsul öreg? — kérdék őt.
Stefano mély sóhajban köszönte meg az érdeklődést s egy lopozkodó könnyel adta tudtunkra, hogy egykor ő énekelte az első tenort

T Á R C Z A .

Az én dalom.

Válóperem első napján.

„Repülj fecském ablakára . . . .”

„Ki a Bodrog vizét issza,
Vágyik annak szive vissza.”
Én iszom a Bodrog vizet:
Innen semmi el sem vihet . . . .

Pedig az a boldogságom,
A mi itt ért, már csak álom . . . .
Mint a Bodrog foszló habja,
Eltűnt, elmúlt, széljel foszla . . . .

S mint a Bodrog mély feneke,
Sötét, borús éltem ege.
Mégis innen el nem vágyom, —
Hadd legyen itt a halálom . . . .

Hadd legyen, de mihamarább —
Nyugalmat úgy is csak az ad;
Csak így derül majd fel nékem
Oda lenn, a sír-fenekén . . . .

Mai számunkhoz egy félv melléklet van csatolva.

négy ízben urvacsora osztással egybekötött isteni tisztelet tartatik, háromszor a h. h., háromszor az ág. h. szertartás szerint. Majd a leányegyház adminisztrációjára egy tiz tagból álló egyháztanács választott egy főgondnok, két aligondnok, pénztárnok és jegyzővel. Végre a megalakulásra vonatkozó közgyűlési határozat felsőbb jóváhagyás — illetve megerősítés — és a leányegyháznak a választott anyaegyházba való bekebelezése végett az illető egyházmegyékhez felterjesztett.

Azóta testben és lélekben örvendetes gyarapodásnak örvend a leányegyház. Február 6-án tartott a második isteni tisztelet, mely alkalommal a szintén szép számban megjelent gyülekezet nagy lelki örömmel hallgatta szeretett lelkészünk Bösörményi Károly urtól a szentírás ama szavait fejtegetni: „Ne félj kicsiny sereg, mert tetszett a ti atyátoknak, hogy adjon ti néktek országot.”

Ez ideig 72 család jelentkezett és vétett fel a gyülekezetbe.

Már ezek után mit adjunk azoknak jótétiért, kik nekünk az Isten országának felépítéséhez hozzájárulni alkalmat szolgáltatnak? Egy gyülekezet elismerése és hála legyen jutalmuk magasztos czélu fáradozásaiért. Hadd röjünk le a nyilvános elismerés adóját is szeretett főgondnokunk Dercsényi Kálmán ur iránt, kinek buzgó fáradozása, kitartó utánjárása gyűjtött bennünket össze, és vezetett el az urnak szent asztalához. E gyülekezet összetartása, és egyesült erővel kivívandó felvirágzása legyen az alapítónak méltán megérdemelt jutalma!

Midőn pedig e szerény ifju leányegyházat a nyilvánosság előtt bemutatni szerencsénk volt, azon alázatos kérelemmel fordulunk az emberiséghez, különösen a prot. egyház nagyjaihoz, fogadják ezt becses pártfogásukba, hogy árván ne maradjon; ne vonják meg tőle erkölcsi és anyagi támogatásokat, hogy így megszilárdulva, fényesen bizonyíthassa be majd a jövőben, mily fontos szerepet teljesít e magyar prot. leányegyház itt az ország határszélén mind nemzetiségi, mind protestans szempontból.

A nagy közönség szíves jó indulatát és támogatását kérve, én részemről, ki illetőségemre nézve az ország egyik legnagyobb h. h. egyházának tagja és örök hála kötelezett híve vagyok, de néhány év óta, e leányegyház megalakulásáig, a hívők seregében hontalan vándor voltam, e leányegyház jövőjének felvirágzására a Mindenható segédletét, működésére sikert és áldást kívánok,

kollegái közt. S evezőjét felkapva, lázasan keresett egy hullámot az egymáshoz szögelt gondolatok között, hogy beletemesse a hanyatlás keserűségét.

Még egy perc . . . . a zenekarból épp Nabukodonozor imájának leghalkabb pianissimo hangzottak s egyszerre a Del la Salute pompás egyház teljes fényárban uszva állott előttünk.

A szállodák udvaraiból szászini szikrákba pattogó röpentyük üdvözölték a menetet, melynek idegen ezrei a megilletődés szótlanságával meredtek a bámulatos éjji kép szemléletébe.

Meredt volt a tekintet, halvány az arc; de ezen ideges nyugodtság megett, érkeink teljes életképességükkel csüggték a legparányibb részleteken, melyek mint egy ismeretlen világ titkai hullatták le előttünk fátylaikat.

A kontyos kínai ajka épp oly tartós elérzékenyüléstől reszketett, mint a bensülött velenzei, ki megszokta palotáinak fagyos éji csendjét; ki naponta látja rezgeni sós áradatában az ég csillagainak fényét.

Késő éjjel kerültünk haza káprázatos kirándulásunkból.

A tragikus gyász mystikus reminiscenciái legioként leptek meg ágyamban.

Még egyszer végig álmodám az ürességtől kongó márványpalotákat, a stylek bizarr egymásutánját; a paloták lépcsőzetét csapkodó vizek locsogását, az omladozó kövek rémes homályát, a gondolatok halász dalait, a zenekar ábrándos, lágy dallamait s Velencei holdas éjjelének lélek-rázó titokszerűségét . . .

(Folyt. köv.)

R-a.

együttal ennek alapítói előtt megemelem kalapomat, és nekik szívem mélyéből köszönetet mondok.

Homonna, 1881.

Gerecz Lajos,
e. t. jegyző

Magyarországi Kárpátgyűlés, beszédalji fiókja.

A magyarországi kárpátgyűlés beszédalji fiókja 1880-ik szeptember 8-án Homonnán a Szirtalján tartott III-ik közgyűlése, IV-ik 1881-ben tartandó közgyűlésének helyéül a szobranci fürdőt tüze ki s elhatározi, hogy azt ásványvizek s házi ipari termékek kiállításával köti össze. A közgyűlés határányul f. évi augusztus 14-ike tüzetett ki A kiállítás augusztus 14-ikén fog megnyitni s látogatottsági viszonyokhoz mérten aug. 20-ig nyitva tartatni. I. Ásványvizek. Az ásványvizek kiállítását illetőleg első sorban a Beszék területéről (Zemplén, Ung és Beregmege) valók fognak kiállítani, de elfogadtatnak a keleti kárpátok többi megyéjéből (Sáros, Ugocsa, Máramaros, Szathmár) valók is. Minden beküldött ásványvizet legújabb elemzésének s az elemzés kelte és szerzője nevének kell mellékelve lennie. Hogy az ásványvizek tulajdonságainak ez irányban igyekezetén lehetőleg könnyítsünk, s módot nyujtsunk ásványvizeiket lehetőleg olcsón elemzésre, dr. Rik Gusztáv sárospatiki gyógyszerész ural, dr. Than budapesti s Bunsen heidelbergi egyetemi vegytanár volt segédével, meggyeztünk az iránt, hogy ő a hozzá beküldött ásványvizeket a következő feltételek mellett kész elemzésre: a) Minő és mennyileges elemzés, tekintettel a víz főalkatrészeire, mint alji sók, vassók stb. eszközöl 20 frtért; b) a víz valamennyi alkatrésze minő és mennyileges elemzését, különösen jó vagy bromösszetettések előfordulásánál 50 frtért; c) azon esetben, ha az elemzés pontos foganatosítására, mint a kénkövek vagy szabad szénsav meghatározására a helyszínére való kirándulás szükségeltetné, az utiköltség Sárospatikról a helyszínére és vissza megtérítendő; d) minden elemzendő vízből legalább 10 palack jól dugaszolva s bérmentve nevezett dr. Rik Gusztáv urnak Sárospatikra czélmezve küldendő. Az ásványvizek kiállítását illetőleg a következő szabályok mérvadók: 1. minden ásványvizből legalább 4 palack küldendő be, ugyanoly üvegben, ugyanoly módon csomagolva s ugyanoly jelvényvel (etiquette) ellátva mint az a kereskedésben előfordul, vagy a mily alakban azt tulajdonosa kereskedésbe bocsátani szándékozik; 2. minden ásványvizet minő és mennyileges elemzésének s az elemzés évszámának csatolva kell lennie. Kivételképen az elemzés melléklése nélkül is küldhetni be oly ásványvizet, melyek a legújabb időkben fedeztetek fel, de ezek jutalmazás tárgyát nem képezhetik. Könnyebb összehasonlítás okáért kéretnek az illetők, hogy az ásványvizekre vonatkozó számadatokat 1000 rész vízre kiszámítva melléklék, de ez nem feltétlen kellék; kívánatos volna az is, hogy az egyes alkatrészek mint sók s nem mint elemek mutatassanak ki; tehát például nem kálium, magnesium calcium, de szénsavas magnesia, szénsavas mész stb. 3. Minden ásványvizet kimutatás melléklendő, melynek rovatai teljesen s hiven tüntetendők ki.

II. Házi ipar termékei.

Ezek helyszüke miatt csakis Zemplén, Ung és Beregmegeből fogadhatók el. A kiállítás következő csoportokra oszlik:

1. Faipar termékek, mint bodnár portékák, házi gazdasági eszközök, butorok stb. művészeti termékek kizárásával.
2. Szövőipar termékek, mint fonott és szövött kelmék, vásznak, posztó, pokróczok, szőnyegek stb.
3. Keremi ipar termékek, azaz mindennemű fazekasművek.
4. Fonadék- és kőművesipar termékei, kosarak s gyékények.
5. Vas és érczipar termékek.
6. Műipar termékei: faragványok, virágművek tablóból, mesterséges virágok, női kézimunkák stb.
7. Különböző nyersanyagokból való készítmények: kövek, állati bőrök, tablóból stb.
8. Műszerek, melyek az egyes kiállított tárgyak készítésére szolgálnak.

Ezek kiállítását illetőleg a következő szabályok tartandók meg:

1. gyárilag, vagy mesterember által készült tárgyak nem állíthatók ki, de iparszobák, fogházak, egyletek termékei elfogadtatnak.
2. Hasonlóképen elfogadtatnak letelepültek s más lakosok által készített oly művek, melyek gyárak vagy más intézetek számára készültek.
3. Minden tárgyhöz a B. minta szerinti ki-

mutatásnak kell mellékelve lennie, melynek rovatai pontosan s hiven tüntetendők.

3. Minden tárgynál ki kell tüntetve lenni eladó-e vagy sem?

III. Birálat és díjazás.

A kiállítás mindkét osztályára nézve külön biráló bizottságot küld ki az egylet választmánya, melynek tagjaiul független ki nem állító szakemberek választatnak; felkéretnek továbbá Zemplén, Ung és Beregmege törvényhatóságai, hogy a magok részéről mindkét osztály biráló bizottságába egy-egy tagot kiküldeni sziveskedjenek. A biráló-bizottságba netalan megválasztott kiállító tárgyai nem pályáznak.

A díjak elismerési oklevelek s pénzbeliek lesznek, mely utóbbiak azonban csak magánfeleknek ítelhetők oda.

Uradalmak, egyletek, iskolák, fogházak stb. csak oklevél által tüntethetők ki. De az ilyen ilyen testület egyes munkásai, kik a jutalmazott tárgyat készítették, külön pénzbeli jutalomban részesülhetnek. Ásványvizekért csak oklevél kapható.

IV. A kiállítási tárgyak szállítása.

Kisebbségi kiállítandó tárgyak, jól csomagolva s megjelölve, hogy „kiállítási tárgy” Szobranci Koblisegh Alajos uradalmi felügyelő ur címe alatt postán bérmentve küldendők.

Nagyobb tárgyak, melyek postával nem küldhetők, vasuton Ungvárra Stern Károly, vasuti állomás főnök címe alatt intézendők, kihez ugyanazon alkalommal postautalvánnyal némi összeg küldendő a csomagoknak Szobranci-ra való továbbítása költségeinek fedezésére mi mázsánsként mintegy 24 krt. s igen nagy tárgyaknál mintegy 40 krt. teend ki.

Azon kiállítók, kik tárgyaikat Nagymihályon át óhajtják szállítani, sziveskedjenek e végett közvetlenül ottani szállítókhöz fordulni.

Megjegyzendő, hogy Munkács, Ungvár és Homonnáról a szállítás egyenesen tengelyen legcélszerűbben eszközölhető.

Ásványvizeket legelőnyösebb lesz postán küldeni.

Valamennyi kiállítandó tárgynak legkésőbb augusztus 12-éig Szobranci-ra kell lenni.

V. Bejelentés.

A kiállítandó tárgyak f. évi július végeig jelenteneők be Sigmeth Károly urnál a beszédalji fiók titkára s a m. északkeleti vasut felügyelőjénél S.-a-Ujhelyben. Ez alkalommal a tárgy megnevezésén kívül megjelölendő az is, hogy a tárgynak mily térre van szüksége, továbbá valjon a tárgy kiállítás után átengedtetik-e a kárpátgyűlés muzeuma számára vagy visszakiváratatik.

A visszaszállítás költségeit a kiállító viseli. Ásványvizek vissza nem küldetnek.

Ha a kiállító a kiállított tárgyat eladni óhajtja, kell hogy e tárgybani megbízottjával gondoskodjék.

Nagyon kívánatos, hogy a kiállítók lehetőleg számosan személyesen jelenjenek meg a kiállítás s községek, egyletek, iskolák stb. képviselőket küldjenek, mert a közgyűlés alkalmával értekezlet lesz a házi iparról, ásványvizekről, fürdőkről s ezek ügyének előmozdításáról. — A kiállításra vonatkozó mindennemű felvilágosítással készséggel szolgál az alólírott S.-a-Ujhely, 1881. márczius hó 15-én.

A Beszédalji fiók megbízásából

Sigmeth Károly
titkár.

Különfelék.

Lapunk mai száma elháríthatlan akadály miatt egy nappal később jelenik meg.

Meghívás. A sátoralja-ujhelyi turistákat f. hó 10-én d. e. 11 órára, a Kaszinó-egylet helyiségében tartandó fontos tanácskozmányra ezennel van szerencsém meghívni. Borúth Elemér.

A vasárnapi műkedvelői előadás, az előbbihez hasonlóan, jelesen sikerült. Nem szükséges arra reflektálnunk, hogy kik működték közre, tudva van ez közönségünk előtt; azt azonban ezuttal is elmondhatjuk, hogy ugy a föllépett hölgyek Volfsgruber Istvánné urnő s De Rivo Ilona k. a. helyes felfogása, szellemes játékukkal, melyhez Ambrus Sándorné urnónél (szerepe szerint) a kedves magyar népdalok lágyan csengő hangján előadott szép füzere is járult, valamint az urak kivétel nélkül ügyesen feleltek meg feladatuknak s habár némi megkülönböztetést tehetnének is a szereplők közt, nem tesszük ezt azért, mert máskülönbben mindannyiok játékára ráillik a „jó” epitheton. Közönség ez alkalommal

is nagyon szép számmal volt, a miből azt lehet következtetni, hogy habár az előadás nagy költséggel járt is, a jótékony cél sem lesz csak fixa idea (mint ez a közönséggel szemben gyakorta meg szokott történni) s a t. műkedvelők midőn a közönség mulattatása által a jótékony ságnak egy bizonyos nemét gyakorolják, ugyanakkor a jótékony cél valódi fogalmának tényleg is kifejezést adhatnak. — Mához egy hétre utolsó előadásul „Fiam nagyon ostoba“ mulatságosnak hírelt vigjáték kerül színre, melyben a nő szerepeket ifj. Farkas Lajosné urnő, De Rivo Ilona és Kálniczky Ilona kisasszonyok voltak szívesek elvállalni. A férfiszerepeket pedig Biringer Arthur, Hudich József, Székely Elek. Törzseök Gyula és Horváth Béla urak fogják játszani. Felhívjuk a közönség figyelmét e sok élvezetet ígérő előadásra. Hír szerint azon urak, kik a műkedvelői előadásokban élvezetüket találják, egy állandó műkedvelői társulatot szándékoznak szervezni, melynek célja leendő minden hónapban egy előadást tartani. Az eszme mindenesetre életrevaló s valószínűsítéséhez csakis szerencsét kívánhatunk.

Az Ó-Kaszinó épület renoválására a városi képviselő-testület 25000 forintot szavazott meg, mely a megyei bizottságnál is jóváhagyást nyert.

A szalonka-sport saisonját az új helyi Nimródok is ugyan igyekeznek kiszákmányolni s a hajtások egymást érik a bányácskai erdőségeiben s még inkább a czekei Gyapároson, persze ilyen alkalmakkor az élvezet kiegészítő része a magnum áldomás sem igen szokott elmaradni, főleg akkor, ha több hosszú csőrű áldozat hirdeti a nap dicsőségét.

Himlő-járvány lépett fel a városban, mely különösen a gyermekek között veszélyes szint kezd ölteni s e miatt az iskolázást május 1-ső napjáig hatóságilag beszüntették.

Tolvaj a templomban. Lovász harangozó azon szent meggyőződésben élt vala, hogy a „kincs“ legbiztosabb helyen van az Ur házában; annál fogva állítólag 180 frtot tevő készpénzét a sekrestyében tartotta s hivatalos funkciója (a harangozás) bevégeztével mindannyiszor szemlét tartott a sekrestye ajtó zárja fölött, hogy a kincs valamiképpen nem kélt e vándorutra. Nagy meglepődésére ez nem is történt egész mult hó 25-ig, a mikor is rémülve vette észre, hogy a menny ország, azaz, hogy a sekrestye ajtaja össze van roncsoolva s még nagyobb rémületére, pénzének „se hire, se hamva.“ Pletyka-beszéd után ártatlan gyanúsítások történtek, de a nyomozat alkalmával kiderült, hogy ezek légből kapottak voltak s még idáig a tettesnek nem lehetett nyomára jönni.

Tűzjel riasztotta fel a várost szerdán délelőtt. A zavart egyik ronyva-parti háznak pléhszobából összetakolt primitív kéménye okozta, mely pátriárkálter a ház eresze alól bujva elő, vezeti a füstöt kifelé. Az ilyen alkotmányon aztán igen könnyen megtörténik, hogy ha egy kis szél fúj, a füst mellett tüzet is szór kifelé. Rendőri szempontból az efféle kémények (helyesebben kúrtók) kiméletlenül kaszsirozandók volnának, mert nem egyszer szerencsétlenséget hozhatnak a városra. Ugyanaz nap éjjel tíz óra tájban szintén kigyúlt egy kémény s valóban szerencsének mondható, hogy az egész éjjel dühöngő nagy szélvészben nagyobb veszedelem nem következett be.

A Friedman-féle kávéház melletti szűk utcza (valamelyik ház falára pingált tisztességes nevét ha ugyan volt valaha ilyen) immáron megemésztette az idő, skandalózus rondaságnak, galádságnak a színhelye állandóan, ugyanarra, hogy az erre járó-kelők a legbűzödtebb levegő orcsiklandozó aromájában kénytelenek részesülni. Lehet, hogy ez azoknak, a kik kötelesek volnának a ronda szemetet meglátni, delicia; de a nagy közönségnek, azt hisszük, bántja a szaglási szervét: ennél fogva nem teszünk talán hiábavaló munkát, ha ez utczára az illetők figyelmét felhívjuk. Ugyancsak e vonalon a hercegi épület udvarának deszka-palánkjá, a belső oldalára nehezdedő földhalmaz nyomása következtében szerföltött udvarián hajlong az utcza felé s maholnap térdeire talál omlani, meglehet, éppen akkor, mikor egy tunique-es alakot visz erre utja, kinek gyöngye szíve ő „palánksága“ térdre omlásánál bizonynyal nagyobbat dobbanna, mintha akár a legdühösebb szerelmes borulna is lábaihoz. Tréfa ide, tréfa oda, ez a düledező kerítés policzaj wid rig s rendőri beavatkozás tárgyát jogosan képezhetné!

A tűzoltó-egylet egyik tevékeny tagját vesztette el közelébb Stircz Gyula helybeli polgár személyében, ki az egyletbe mindjárt annak alakulásakor belépett s azóta folytonosan lelkiismeretes, szorgalmas harczosa volt. Temetése f. hó 29-én társai tömeges részvétel mellett fényesen ment végbe és sirja felett Pataki Miklós az egylet titkárja tartott búcsu beszédet. Nyugodjék békén!

A fecske megérkezéssel a felvidéki atyafiak is huzódnak lefelé az alföldre, úgy hogy a közelebbi napokban 50—60 főből álló karavánok vonultak keresztül városunkon s százakra sőt ezrekre megy azok száma, a kik az inségtől hajtva, boldogabb pátria felé vették útjokat, hogy a mit saját vidékükön hiába keresnek, munkát kapjanak s összekuporgatott filléreikkel a pusztai családi tűzhelyre annak idején visszatérhessen. Önkénytelenül elszorul az ember szíve, midőn találkozik a nyomor és szegénység mindmegannyi képmásával s nem kívánhatunk nekik egyebet, mint hogy járjanak több szerencsével, mint azok, kiket éretlen idejük — szülőföldjüket elhagyva — az újvilág részbe hajt, hol legtöbbször a még nagyobb nyomor juttatja eszükbe a szenvedések között is édes utat.

Meghívó. A sárospataki ref. főiskolai ének-kar által, 1881. évi ápril hó 10-én, Király-Helmeczen, a ref. főiskola nagytermében tartandó hangversenyre. A tiszta jövedelem az ének-kar százados ünnepélyének (1882) rendezésére fordítatik. A jótékony cél érdekében a t. cz. közönség becses pártfogását kéri Horváth János karelnök. Belépti díj 1 frt. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak s hirlapilag nyugtáztatnak. Jegyek előre válthatók Kemecsey Ferencz ur kereskedésében s este a pénztárnál. A műsorozat a hangverseny alkalmával osztatik szét. A hangversenyt táncz követi. Kéretnek a t. hölgyek egyszerű öltözékben megjelenni. Kezdeté 8 órakor.

Keller Andor helybeli kereskedő, mint személyesen meggyőződünk, üzletét gazdagon ellátta a legújabb férfi és női divatcikkekkel; azonkívül nagy raktárt tart vászonárúkból is, melyek nemcsak kitünő minőségűek, de mellé jutányosak is. Ajánljuk ez üzlet felkeresését úgy a helybeli, mint a vidéki közönségnek.

Rédaj Lajos kocsigyártó üzletét, mint mai számunk hirdetései közt olvasható, újabb megnyitotta. E sokoldalú és jeles iparos szakmája körébe vágó mindeu megrendelésnek közmegelegedésre képes eleget tenni s mint ilyen a legkényesebb igényeket is kielégíti. Ez iparág meglehetősen parlagon áll városunkban; miért is a közönségen a sor, hogy telhetőleg istápolja őt, melyet teljes mértékben megérdemel.

Tánczmesterek. Rozenblum Izidor, ki már több éven át oktatta a tánczban az itteni mindkét nemű ifjúságot, iskoláját a „Diana“ termében közelebb megnyitandja. Vele egyidejűleg Fényes Géza ballet és tánczmester szintén nyit táncziskolát az ó-kaszinó helyiségében. Kívánjuk, hogy mindketten elfoglaltatást nyerjenek, mit leginkább az itteni nevelő intézetek mozdíthatnak elő.

Gyász-hír. Pintér Ferencz barátunkat sulyos családi gyász érte: 4 éves kis fiacskája Mártonnak elvesztésével, ki sok szenvedés után f. hó 3-án reggel elhunyt. A mélyen sujtott család gyászát enyhítse a közrészvét, mely minden oldalról nyilvánul a kedves és szép gyermek kora elhunytá fölött. Béke hamvaiba! A kesergő szülők részéről kiadott gyászjelentés így szól: Mélyen szomorodott szívvel tudatjuk felejthetetlen fiacskánk, Mártonnak, a f. évi ápril hó 3-án reggeli 5 órakor 4 éves korában kínos szenvedések után történt gyászos kimulását. A megboldogultnak hült tetemei f. évi ápril hó 4-én d. u. 3 órakor fognak Legényén a családi sírboltba örök nyugalomra tétetni. Sátoralja-Ujhely, 1881. ápril 3-án. Pintér Ferencz, Farkas Etelka.

Beküldetett. Utczáinknak a rájuk tapadt sártól való tisztogatása arról tanuskodik, hogy az e tekintetbeni intézkedés mindinkább elkerülhetlen teendőnek kezd bizonyulni. Közelebb azonban olyan hír kélt szárnyra, hogy a mérnöki magasabb tudomány e műveletben a burkolat épségben tartására nézve veszélyt konstátál s a sár eltávolítása ellen fölemelte szavát. Kérdés már most, hogy köztudomás szerint rosszul burkolt utczáinkat tegyük-e üveg alá, vagy pedig „more patrio“ szakadatlanul sártengerben járjunk?!

Törvénytörési csarnok.

Vallás-háborítás és istenkáromlás. Ujlaki János lasztoméri ref. lelkész 1879. évi augusztus hóban egy Abarán tartott halászi kiránduláson részt vevén, a mária-pócsi bucsuról haza felé érkező petriki bucsujárókat, éppen midőn ezek a Laborcz folyó hídján átkelőkben voltak, az istenséget sértő, illetlen szavakkal megtámadta s azon kifejezéssel, hogy „itt sem Krisztust, sem Máriát énekelnem szabad,“ a hivatott vallási szertartásuk további gyakorlatában megakadályozta.

Ezen tény állást, Ujlaki János vádlott a folyó évi márczius 28-án ezen bűnygyben tartott végtárgyaláson megtagadta, előadván, hogy oly

mérvü támadást minő a vádlevélben foglaltatik egyáltalán nem követett el, azt pedig, hogy az istenséget sértő és illetlen kifejezésekkel gyalázta volna, papi állásánál fogva éppen lehetetlenek tartja.

Beismerte vádlott, hogy a bucsujárókkal szemben rendellenesen járt el, ezt azonban a halászi mulatságoknál szokásos borivás folytán keletkezett exaltált állapotának kéri felróni; végül tagadja vádlott, hogy az ájtatoskodókat vallási szertartásuk gyakorlatában megakadályozta volna.

A végtárgyaláson megjelent tanúk kihallgattatván vádlott ellen bizonyítottak és a panasztárgyát megerősítették.

A bizonyítási eljárás befejeztével Liszy Ede kir. ügyész. kiválóan hangsúlyozá a vallási érdelem befolyását a társadalmak erkölcsi és jogi viszonyaira, utal azon szomorú történelmi tények és tapasztalatokra, melyek szerint a műveltség és tudomány kellő magaslatán álló társadalmak romba dőltenek fő s mondjuk: egyedüli oka nem más, mint az azok népeinél elharapózott rakoncátlan s erkölcs ellenes szenvedélyek, illetve, minthogy a vallás az erkölcsiséget is magában foglalja, a vallástalanság volt.

Ennek előrebocsátása után áttért kir. ügyész a bizonyítékok összeállításának kérdésére s e helyütt kijelenté, hogy a vád tárgyát Ujlaki János lelkész ellen a kihallgatott tanúk vallomásai alapján kétséget kizárólag beigazolvá látja. Ehez képest őt a vallás gyakorlatának botrányszerű megakadályozása által elkövetett vétség miatt, tekintettel arra, hogy ezt mint pap, kinek példát kellene mutatnia — követte el, btkv. 190. és 191. §-a értelmében 6 havi fogság és 200 frt pénzbírságra ítélandónek indítványozta.

A védelem, melyet Enyiczkey Gábor ügyvéd tolmácsolt kiválóan a vádlott által fentebb előadottak bizonyítására szoritkozott s azon záradékot tartalmazá, hogy Ujlaki János vádlott az ellene emelt sulyos következményű vád alól annál is inkább mentessék fel, mert az ellene netalán fennforgó rendellenességre egyházi hatósága útján már fenytve volt.

A vád és védbeszédeknek ekkénti előterjesztése után a kir. tvszék (elnöki helyett. Hunyor Sándor, bírák: dr. Pap és Major) tanácskozás végett a mellék terembe vonulván, félórás tanácskozás után a következő ítéletet hozta:

Ujlaki János a vallás gyakorlatának megakadályozása által elkövetett vétség miatt ellene emelt vád alól felmentetik, ellenben az 1879. évi XI. t. cikk 51. §-ába ütköző kihágásban vétkeket kimondatik és ezért 50 frt pénzbírságra vagy nem fizethetés esetén 5 napi elzárásra ítéltetik.

Vádlott az ítéletbe belenyugott, ellenben kir. ügyész az ellen felebbezést jelentett be.

H . . . 6.

Közgazdaság.

Első magyar általános biztosító társaság.

A társaság zárszámadása s mérlege lapunk hirdetései között közöltetnek, s azok előtűntetik a szilárd alapot, melyen a magyar vállalkozó szellem becsületére valló társulat áll.

A mult év, a társulatra nézve, fennállása óta, a legmostohább év volt. A társulat kártérítések fejében 4.090,680 frtot fizetett ki, s ennek daczára, roppant tartalékai, s teljesen befizetett alaptőkéje, s folyton emelkedő bevételei folytán 820,694 frt 79 kr. jövedelmet mutatott fel.

A közönség az első ingyen évvel összekötött 6 évi biztosítást nagy rokonszenvvel fogadta elannyira, hogy a csupán ezen 6 éves biztosítások után a mult évben eredményezett díjbevétel 2.497,022 frt és 14 kr-ra emelkedett. Ez összeg, valamint az 1879. évben szerzett díjváltók minden megterhelés és levonás nélkül a következő évek javára esnek.

Minthogy azonban ezen kockázatok után az első évben készpénzdíj-fizetés nem teljesítettik, az ezen kockázatok fedezésére a mult évi közgyűlés intézkedése értelmében az ezen célra visszatartott 586,835 frt 57 krnyi összegből a díjváltók összege egy hetedének megfelelő rész vétetett igénybe, a jelen zárszámla javára. Csak egy hetedrés pedig azon okból, hogy ezen 6 éves biztosításoknak a hetedik üzletévre is kiterjedő kockázatrészért annak idejében a megfelelő fedezet meglegyen.

A társaság jótékony célokra ez évben a következő intézkedéseket hozta: a vereskereszt egylet alapjához 10,000frttal járul az intézet, mely összeg öt évi részletekben fog lefizettetni; hat

gazdasági akadémiai halgatót 400—400 frttal segélyez; e hallgatók kijelölését a megyei gazdasági egyesületek, ezek közt első sorban azok eszközlik, melyek már összeköttetésben állanak a társulattal. Az istvántelky gazdaságkollában hét árva tartására 340 frtot szavazott meg; végül a hírlapírók nyugdíjintézetének javára 2000 frtot.

Irodalom.

„A Föld és népei“, dr. Toldy László e című kitűnő munkája egyike azoknak, melyeket a helybeli Mehner V. előnyösen ismert könyvkereskedő cég füzetekben ad ki és ez által a drágább és becsebb munkák megszerzésére módot nyújt a kevésbé vagyonszaknak is. A könyv melyhez krtűnő tudósunk Hunfalvy János írta az előszót, sokkal ismertebb, hogysen arról bővebben szólni kellene. Ezuttal jelentek meg a 37., 38. füzetek. Egy-egy füzet ára 30 kr. Ugyancsak a fenti cég kiadásában füzetként megszerzhetők. Kossuth Lajos: Irataim az Emigrációból; Petőfi Sándor összes költeményei; Horváth Mihály: Magyarország története; Vargyas Endre: Magyarország függetlenségi harcának története és több más nagybecsű munka.

Közlekedés.

Vasuti menetrend 1880. október 15-től.

I. Mező-Laborcra Sátoralja-Ujhelybe:

M.-Laborcra ind.	3 óra 56 percz d. u.	3 óra 15 percz éjjel
Homonnáról	5 „ „	5 „ 08 „
Órmezőről	5 „ 14 „	5 „ 35 „
Nagy-Mihályból	5 „ 37 „	6 „ 20 „ reg.
Bánóczról	5 „ 51 „	6 „ 47 „
Terebesről ind.	6 óra 10 percz este	7 óra 21 percz reg.
L.-Mihályból	6 „ 50 „	8 „ 35 „
Érk. Ujhelybe	7 „ 17 „	9 „ 5 „

II. Sátoralja-Ujhelyből Mező-Laborcra:

S.-a.-Ujhelyből ind.	6 óra 49 percz reg.	7 óra 18 percz este
Mihályból	7 „ 21 „	8 „ 10 „
Terebesről	7 „ 9 „	8 „ 19 „
Bánóczról	8 „ 51 „	9 „ 53 „
Nagy-Mihályról	8 „ 33 „	10 „ 30 „
Órmezőről	8 „ 58 „	10 „ 12 „
Homonnáról	9 „ 17 „	10 „ 51 „
M.-Laborcra érk.	10 „ 22 „	1 „ 55 „ éjjel

III. Szerencséről Mármaros-Szigetre:

Szerencséről ind.	5 óra 10 percz reg.	4 óra 10 percz d. u.
S.-a.-Ujhelyből	7 „ 7 „	7 „ 42 „ este.
Perbenyikből	8 „ 13 „	9 „ 05 „
Csapról	9 „ 12 „	10 „ 10 „

IV. Mármaros-Szigetről Szerencesre:

Csapról	5 „ 19 „	d. u. 6 „ 3 „ reg.
Perbenyikből	6 „ 2 „	este 6 „ 58 „
S.-a.-Ujhelyből	7 „ 32 „	9 „ 31 „
Szerencséről Pest felé	9 „ 1 „	11 „ 45 „

V. Sátoralja-Ujhelyből Kassa felé:

Ujhelyből este ind.	7 óra 18 percz	reggel 9 óra 06 percz
Kassára érik	10 „ 30 „	d. u. 12 „ 03 „
Minden szerdán és szombaton	3 óra 57 percz reggel	az ugynevezett petrezselyem-vonattal.

Kassáról Sátoralja-Ujhely felé:

Kassáról ind.	éjjel 3 óra 45 percz	d. u. 4 óra 05 percz
Ujhelybe érik	reg. 6 „ 48 „	este 7 „ 17 „

Üzleti tudósítás.

Hivatalos piaci árkimutatás.
1881. április 2-án.

	100 kg.	sulyu	1 hekt.	frt.	kr.
Buza	100			11	20
Gabona	100			10	—
Árpa	100			7	—
Zab	100			5	—
Kukoricza	100			5	90
Burgonya	100			2	50
Borsó	100			14	—
Lencse	100			14	—
Paszuly	100			7	50
Köl. kása	100			12	50
Vaj	1 liter.			—	88
Szesz				—	34
Marhahús 1 klgr.				—	40
Szalona uj				—	80
Sertés-zsír				—	85
Széna méter mázsa				2	60
Alom szalma					90

Nyiltér.

MATTONI-féle

BUDAI KIRÁLY KESERÜFORRÁSOK

Deák Ferencz-forrás, Hunyady Mátyás-forrás,
Szt.-István-forrás, Gróf Széchenyi István-forrás

Mattoni és Wille, Budapest.

Kapható minden gyógyszerárban és ásványviz-kereskedésben.

4-14

Felelős szerkesztő és kiadó laptulajdonos
BORUTH ELEMER
Főmunkatárs: FARKAS BERTALAN.

H i r d e t m é n y e k.

Cs. kir. kiz. szabadalmazott

Patent disz evőkészlet.

A patent disz-evőkészlet a legújabb, legegyszerűbb és legjobb mindennapi használatra. Feltétlenül szebb éke egy háztartásnak. Az alább felsorolt evőeszköz minden darabjában mint kés, villa, kanál stb. a legsikeresőbb utánzata adrágaköveknek mint: Amethyst, Opal, Saphir, Rubin és Smaragd van foglalva. Va, amennyi itt jelzett tárgy egészben ezüst fehér ércből áll s azt évek hosszú során használatkőben is megtartja. Az alább felsorolt tárgyakért **10 évjótállás** vállaltatik. Következő 24 db. patent disz-készlet ára összesen **3 frt 75 kr.** és pedig:

- 6 darab Patent disz-asztali kés.
- 6 „ Patent disz-asztali villa.
- 6 „ Patent disz-evőkanál.
- 6 „ Patent disz-kávéskanál.

Az összes 24 darabnak mesésen olcsó ára csak **3 frt 75 kr.** melyért hogy ezüstfényű . arad irásbeli jótállás vállaltatik. Ezen evőeszköz-készletet 48 dbnak vételénél ehez készült disz Cartonban küldjük meg és pedig az összes 48 dbot 7 frtért. Ezenkívül: egy darab Patent disz levesszedőkanál 50 kr.; tejszedő, patent 35 kr.; főzelék-kanál, sulyos patent 45 kr.; nagy tálcza 90 kr.; 1 tejes-kanna, középnyag 2 frt 50 kr.; 1 thea-kanna, középnyag 3 frt; 1 ezukor-szelence, fedővel mintázott 2 frt 40 kr.; disz asztali gyertyatartó, magas, gothizlésben 1 pár 2 frt 25 kr.; ugyanaz finom véséssel 3 frt 25 kr.; só-és borstartó 60 kr.; ezet-és olaj-tartó, 2 részben metszett kristály üveggel 3 frt 50 kr.; négyes 4 frt 75 kr.; gula alakú asztali gyufatartó 1 frt 20 kr.; burnót-szelence, vése rugó-fedővel 1 frt 25 kr.; üveg-dugasz, tréfás alakokkal 3 drb. 60 kr. Ezeket kívül sok ezer másféle tárgy tíz évi jótállás mellett, ugy kitűnő minőségük, mint fehérén maradásuk tekintetében.

Megrendelések postai utánvét mellett, vagy az árak előleges beküldése után a leggyorsabban teljesítetnek. — Levelek czimzése:

Blau & Kann, General-Depositeurs,
Wien, I., Heinrichshof.

NB. Ezer köszönő és elismerő irat áll irodánkban betekintés végett. Utánzatok és hamisítások törvény szerint büntetettnek.

3-10

Táncziskola.

Testi alkat és erő kifejlesztésére

Sátoralja-Ujhelyben a Dianna-fürdő termében.

A táncoktatásban- és az aesthetika tornaszatban (táncoktatás a legújabb rendszer szerint, mint az ifuság testi képzésének alapja) nyitott tanidényre, **folyó hó april 12-től** fogva naponta előjegyzések elfogadtatnak. Az első éves tanulók 7 frt, a második éves gyakorlók 4 frt, a harmadévesek pedig csak zenedíjt fizetnek.

Az oktatás különféle osztályokban folyó hó 18-án veszi kezdetét.

Mély tisztelettel
Rózenblum Izidor,
táncztanító.

301. szhoz.
1881.

Árlejtési hirdetmény.

A vallásalap kegyurasága alatt lévő zemplénmegyei hrubói róm. kath. templom és paplaknál szükségelt helyre-állítási munkálatok a nagyméltóságú m. kir. vallás és közoktatásügyi ministerium f. évi február hó 2-án kelt 3091. számú rendeletével 1123 frt 70 kr. költségösszeggel és a hivek által természetben kiszolgáltató 237 kézi és 87 igás napszámmal engedélyeztetvén, — e munkálatok foganatosításának biztosítása czéljából az 1881-ik évi ápril hó 11-ik napjának d. e. 11 órájára a zemplénmegyei m. kir. építészeti hivatal helyiségében (Sátoralja-Ujhelyben) zárt ajánlati versenytárgyalás fog tartatni.

Felhivatnak ennél fogva a vállalkozni óhajtok, hogy a fentebbi munkálatok kivitelének elvállalására vonatkozó s az árlejtési feltételekben előirt 10%-nyi, azaz 112 forintnyi bantépénzzel ellátott — szabályszerű zárt ajánlataikat a kitűzött nap délelőtti 10 $\frac{1}{2}$ órájáig a nevezett hivatalhoz annyival is inkább pontosan beadják, mivel a későbbben beérkezettek figyelembe nem vétetnek.

A szóban forgó munkálatokra vonatkozó művelet és feltételek a fennevezett m. kir. államépítészeti hivatalnál a rendes hivatalos órákban naponként megtekinthetők.

Kelt Sátoralja-Ujhelyben, 1881. évi márcziushó 22-én.

Szunyoghy Dezső,
kir. főmérnök.

1-3

Egy 16—18 éves keresztyén fűszer s vegyes-kereskedő segéd, jó bizonyítvánnyal ellátva, illő fizetésre azonnal alkalmazásba léphet. Jelentkezés személyesen vagy levél útján Pusztay Mihály orgonista úrnál Tállyán.

1-1

Hirdetmény.

1/1881 b. m.

A sátoralja ujhelyi kir. Törvényszéknek 3341/P. 1881. számú végzése és megbízásából ezennel közhírré tétetik, hogy vagyónbukott Sugár József s.-a.-ujhelyi kereskedő csödtömegehez leltározott bolti árucikkek, felszerelések s egyéb ingóságok S.-a.-Ujhelyben nagyutczán Dr. Schön Vilmos házában lévő bolt helyiségben 1881. évi április 5-én és azt követő napokon (Szombatot és vasárnapot kivéve) mindenkor reggeli 9 órakor általam megtartandó bírói árverésen elfognak adatni.

Kelt S.-a.-Ujhelyben 1881. évi márcz. 28-án.

Vályi István

kir. közjegyző mint bírósági megbizott.

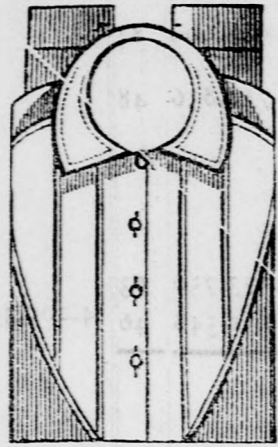
Ház bérbeadás.

Andorka Ferencznek a nagy hidon tul lévő kereszt melletti háza, mely áll 3 bolt helyiség, lakszobák, konyha kamara, pinche helyiségekből f. é. Sz-György naptól bérebe adatik. Érdeklődőknek bővebb felvilágosítást nyujt Fuksz kéményseprő, S.-a.-Ujhelyben.

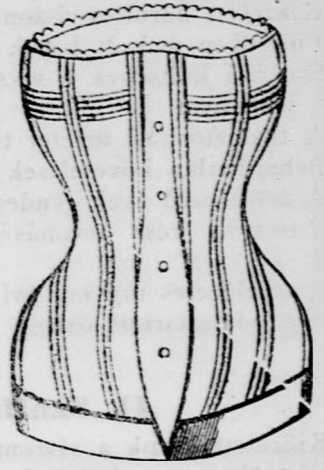
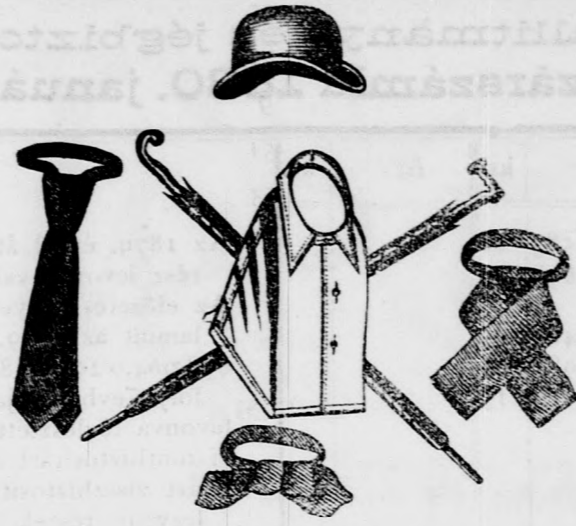
Itt helyben ép szöllővessző eladás.

Furmintos szőlőm egy kis részét rizlingessé alakítandó, **több száz töves tőkék**, melyeken három, négy szép vessző van, eladandó — valamint a bőven termő és zamatos erős bort adó egy hónappal hamarabb szüretelhető **olasz rizlingből** is több ezer sima vessző — a kik venni óhajtanának itt helyben méltóztassanak mielőbb rendeléseket megtenni.

Koós Károly.

KELLER ANDOR

uri divat és vászonkereskedése!

Van szerencsém a közlő tavasi idény alkalmából, gazdagon felszerelt **uri-, divat- és vászonnemű üzletemet** a n. é. közönség becses figyelmébe ajánlani. Legutóbbi Bécsben tett személyes bevásárlásom következtében azon kellemes helyzetben vagyok, hogy cikkeim nagyobb részét gyári áron árusíthatom, raktáromon folyvást készletben tartatik.

„Uri divat raktár.”

Legujabb divatu kalapok, fehér és színes ingek, lábravalók, harisnyák, gallérok és kézelők, legujabb francia nyakendők, melltük, ing- és kézelő-gömbök nagy választékban; esőköpenyek, nap- és esernyők, szivar-, pénz- és dohány-tárczák, fésük, haj- és ruhakefék, „Tax“-féle zsebkések, sétatálczák, utazó kulacsok, bőröndök és francia fűzők stb. stb.

Legjobb vászon- és fehérneműek.

Rumburgi, kréasz, irlandi és valódi szíleziái vásznak, grátlík, valódi Schrott-féle chiffonok, kanavászok és nánginok, asztalneműek minden nagyságban, $\frac{1}{4}$ csínvatok, pamut, vászon és selyem zsebkendők, u. m. mindenféle törülközők és még ezeken kívül sok számú szakmába vágó cikkek.

A n. é. közönség pártfogásáért esd

KELLER ANDOR,
uri-divat- és vászonnemű-kereskedése,
a Vadászúrt-szállodában, a kék csillaghoz.

4-6

Mindenféle
friss

ÁSVÁNYVIZ

már megérkezett és legjutányosabb áron kapható

REICHÁRD TESTVÉREK

kereskedésében.

„MARGIT“

gyógyforrás viznek

növekvő fogyasztása a víz kétségbevonhatatlan gyógyhatásának következménye és szerencsés vegyösszetételének bizonyítéka. Mint unicum különös elismerést vívott ki **csekély szabad, de gazdag félig kötött szénsav** tartalma.

Gyógytani tekintetben kiterjedt alkalmazást nyer áltájában a **légző-, emésztő és húgyszervek** hurutus bántalmainál.

Borral használva kiterjedt kedveltségnek örvend.

Hamisítások elkerülése tekintetéből figyelmeztetik a t. cz. közönség, szükségleteit csak jól ismert helyekről beszerezni.

Megrendelések intézendők:

Dr. Karlóvszky utódai

„Margit“ gyógyforrás igazgatóságához

5-14 Munkács mellett.

Üzlet nyitás.

Van szerencsém a helybeli és vidéki t. cz. közönséget értesíteni, miszerint ez előtt másfél évvel félbeszakított

kocsigyártó, czég- és czimerfestő

üzletemet újólág megnyitom.

Elvállalok szakmába vágó munkákat; ugymint: **kocsifényezést, pamlagozást; épületeknél ajtó és ablakfényezést s fautánzattal való mázolását; oltároknál előforduló aranyozás és márványozást; czég- és czimerfestést; pamlagozást; (Tapezieren) tekeasztal-bevonást; tükör- és képeretek újbóli aranyozását; tálczák fényezését stb.** a mai legkényesebb igényeknek megfelelőleg s a **legjutányosabb** áron.

Szakmámhoz tartozó tapasztalatimat a fővárosok legkiválóbb műhelyeiben szereztem s képességemnek szintén egyik bizonyítványa az: hogy az itteni legközelebbi gazdasági kiállításon fényezési munkálataimért **I. osztályu diszoklevéllel** lettem kitüntetve.

Elvállalok a fentebbieken kívül s készítek

mindennemű és alaku kocsikat

teljes felszereléssel a legegyszerűbbtől a legizlésesebb kiállítással.

Üzlethelyiségem: Kazinczy-uteza 662. sz. a.

Tisztelettel:

Réday Lajos.

A szegi gőzmalom részvénytársaság

5-ik számú szelvénye

után, az 1880-ik üzletévi osztalék folyó évi aprilishó elsejétől Szegiben (u. p. Bodrogkeresztúr)

14 azaz tizennégy forintjával

kifizettetik.

Sátoralja-Ujhely, 1881. márcziushó 20-án.

Az igazgatóság.

2-2

Első magyar általános biztosító-társaság Budapesten.

I. Tűz-, szállítvány- és jégbiztosítási üzlet. Bevételek.

Kiadások.

Huszonharmadik évi zárszámla 1880. január 1-től december 31-ig.

	frt	kr.	frt	kr.
I. Tűzbiztosítás.				
Kifizetett károk a viszontbiztosított rész levonása után	1.838,583	68		
Függőben maradt károk tartaléka	149,648	49		
Szerzési költségek a viszontbiztosított rész utáni bevétel levonásával	355,405	05		
A tűzbiztosítási üzletet terhelő igazgatási költségek és adó	374,984	47		
Behajthatlan követelések leírása	5,017	13		
A következő évek rendes készpénz-díjtartaléka a viszontbiztosított rész levonásával és minden megterhelés nélkül	997,059	13		
az előzetes ingyen évi biztosításokra visszatartott összeg	230,118	12	3.950,816	20
	1.227,177	38		
II. Szállítvány-biztosítás.				
Kifizetett károk a viszontbiztosított rész levonásával	59,004	20		
Függőben maradt károk tartaléka	34,927	32		
Szerzési költségek	26,774	60		
A szállítvány-biztosítási üzletet terhelő igazgatási költségek	19,202	60		
A következő évek díjtartaléka a viszontbiztosított rész levonásával	30,550	10	165,458	84
III. Jégbiztosítás.				
Viszontbiztosítások és törlesztések	634,871	34		
Kifizetett károk a viszontbiztosított rész levonásával	433,983	93		
Szerzési és igazgatási költségek a viszontbiztosítások utáni bevételek levonása után	106,531	74		
Behajthatlan követelések leírása	5,144	41	1.180,531	42
A társasági tartalékok kamatja			40,000	
			589,383	56
			5.926,190	02

I. Tűzbiztosítás.

Az 1879. évről áthozott rendes díjtartalék a viszontbiztosított rész levonásával és minden megterhelés nélkül 988,999 84
 Az előzetes ingyen évi biztosításokra visszatartott összeg, valamint az 1879. évi nyereményből e célra fordított felesleg 658,964,029 frt 83 kr. kötött biztosítások utáni díjak és a folyóévben lejárt díjkötelezvények 3.611,728,06
 levonva törlesztett díjak 277,369,71 . . . . .
 viszontbiztosítási díjak 739,377,24 . . . . .
 lejárt visszbiztosítási díjkötelezvény részek . . . . . 221,030,48 . . . . . 1.237,777,43
 2.373,750 63
 Az 1879. évben áthozott tartalék függőben volt károkért 131,548 46 4.205,335 41

II. Szállítványbiztosítás.

Az 1879. évben áthozott díjtartalék 34,645 65
 25,029,127 frt 35 kr. kötött biztosítások utáni díjak 118.399,38
 levonva törlesztett díjak 5.774,81
 viszontbiztosítási díjak 90.424,16 . . . . . 96.198,97
 122,200 41
 Az 1879. évben fennmaradt tartalék függőben volt károkért 45,052 03 201,898 09

III. Jégbiztosítás.

43.645,264 frt 71 kr. kötött biztosítások utáni díjak 945,507 26 945,507 26

IV. Egyébb bevételek.

Beváltott szelvények után és egyéb kamatok 214,070 75
 Eladott értékpapírok utáni nyereségek 282,917 20
 Házak jövedelme és egyéb bevételek 76,461 31 573,449 26
 5.926,190. 02

Vagyon.

Mérleg-számla 1880. december 31-én.

Teher.

	frt	kr.	frt	kr.
Elhelyezett tőkepénzek az első hazai takarékpénztár, az egyesült budapesti fővárosi takarékpénztárnál és magyar állami kincstári pénztárjegyekben	842,000			
Értékpapírok:				
a) 1200,000 — frt m. földhitelintézeti 4 1/2 % záloglevelek á 92 1/2 %	1.110,000			
b) 700,000 — frt m. földhitelintézeti 5 9/16 % záloglevelek á 99 3/4 %	698,250			
c) 324,000 — frt m. földhitelintézeti 5 1/2 % záloglevelek á 100 %	324,000			
d) 500,100 — frt m. északkeleti vasut ezüstkötvények á 84 %	420,084			
e) 199,200 — frt Kassa-oderbergi vasut ezüstkötvények á 86 %	171,312			
f) 399,200 — frt Magyar nyugati vasut II. kib. kötvények á 87 %	347,304			
g) Pesti Lloyd társasági, prága városi, olasz alapítványi kötvények	113,461			
a fenti értékpapírok után az év végéig esedékes kamatok	43,546,39	3.227,957	39	
Leszámlított és egyéb váltók	375,578	64		
A társaság hazai Budapest, Bécs és Prágában	1.750,000			
Különféle adások:				
a) Pénzkészlet és maradványok a képviselősegeknél	737,348	57		
b) Maradványok idegen intézeteknél	102,095	70		
Jégbiztosítási osztály folyó számlán	72,085	03		
Központi pénzkészlet	9,353	03		
		7.116,418.	36	
A következő években lejárt díjváltók és kötelezvények összege 5.626.959 f. 22 k.				

	frt	kr.	frt	kr.
Részvényalapítók teljesen befizetett 2000 egész részvény á 1000 frt	200,000			
Részvényalapítók teljesen befizetett 2000 fél részvény á 500 forint	1.000,000		3.000,000	
Az év végéig fennmaradt társasági tartalékok			1.040,000	*)
Tűzbiztosítási rendes díjtartalék készpénzben	997,059	26	8	
Az előzetes ingyen évre visszatartott összeg	230,118	12	8	
Szállítvány biztosítási díjtartalék készpénzben a viszontbiztosított rész levonásával és minden megterhelés nélkül	30,550	10	kr.	1.257,727
Tűzbiztosítási függő károk tartaléka				149,648
Szállítvány biztosítási függő károk tartaléka				34,927
Arkülönbözeti számla				241,544
Dunaparti házadó tartaléka				25,155
Különféle követelések				175,641
Előbbi évekről eddig fel nem vett osztalékok				3,475
Tisztviselők nyugdíjalapja				357,732
Életbiztosítási osztály folyó számlán				241,182
1880. évi nyeremény				589,383
				7.116,418. 36

*) A tartalékok az 1880. évi nyereményből emelkedett 1.122,069 frt 48 kr-ra
 **) A díjtartalék az 1880. évi nyereményből emelkedett 1.298,762 frt 22 kr-ra

II. Életbiztosítási üzlet.

Kiadások.

Tizenhatalmadik évi zárszámla 1880. január 1-től december 31-ig.

Bevételek.

	frt	kr.	frt	kr.
Törlesztett kötvények díja	73,439	19		
Visszaváltott kötvényekért	94,264	13		
Halálesetek után megtérített összeg	425,222	54		
Lejárt kiházasítási tőkékért	281,439	42		
Kiházasítási biztosításoknál haláleset következtében díjvisszatérítés	35,777	51		
Függőben lévő károk tartaléka	99,475	85		
Évjáradékokért	6,999	60		
Viszontbiztosítási díjak	38,044	89		
Bélyegekért	19,698	80		
Irodai bér, postadíjak, nyomtatványok stb.	45,162	88		
Tisztí fizetések	39,150	41		
Jövedelmi adóért ez évi nyeremény után	17,713	13		
Orvosi díjakért	13,301	49		
Szerzési és díjbehajtási költségek	169,345	66		
Behajthatlan követelések leírása	5,255	27	1.364,290	77
Díjtartalék ez év végén			7.228,749	55
1880. évi nyeremény			231,311	23
			8.824,351	55

	frt	kr.	frt	kr.
A múlt évből áthozott díjtartalék				
Befolyt díjak: Ez évben kiállított kötvények után	256,096	74	6.133,922	28
a „Securitas“-üzlet után a szerzési költségek levonásával	552,015	50	808,112	24
az előbbi években kiállított kötvények után	1.339,230	82		
a biztosított tőke emelésére fordított nyeremények	15,628	65	1.354,859	47
Múlt évi függőben volt károk tartaléka			96,099	08
Illetékek			30,743	95
Kamatjövdelem			400,614	53

Vagyon.

Mérleg-számla 1880. december 31-én.

Teher.

	frt	kr.	frt	kr.
Értékpapírok	6.039,040	frt		
ugyanis:				
1 2.201,600 frtnyi osztrák-magy. bank 5%-os záloglevelei 100 frtjával	2.201,600			
2 997,200 frtnyi pesti magyar kereskedelmi bank 6%-os záloglevelei 100 frtjával	997,200			
3 1.445,000 frtnyi magy. földhitelintézeti 5 1/2 %-os záloglevelek 100 frtjával	1.445,000			
4 1.048,000 frtnyi magy. földhitelintézeti záloglevelek 99 3/4 frtjával	1.045,380			
5 294,000 frtnyi magyar földhitelintézeti 5%-os értékű záloglevelek 119 frtjával	349,860			
6 1880. évben esedékes kamatok	46,811	55		
7 Hitelzálogi kölcsönök	263,665	14		
8 Kötvény-kölcsönök	1.006,585			
9 Viszontbizt. kötvény-kölcsönök	20,853	48		
10 A központ tartozása folyó számlán	241,182	68		
11 Vezér- és főügynökök s mások tartozásai	348,290	06		
	7.966,427	91		

	frt	kr.	frt	kr.
1 Díjtartalék	7.394,532	37		
levonva viszontbiztosítási díj-tartalék	165,782	82	7.228,749	55
2 Biztosítási alap			201,993	70
3 Kiházasítási tőkék nyereménye az 1881-1891. évekre			189,550	49
4 Függőben lévő károk tartaléka			99,475	85
5 Díjleszállításokra vonatkozó nyeremények tartaléka			2,393	17
6 Előre fizetett díjak az 1881-1888. évekre			4,370	04
7 Fel nem vett nyeremények 1879. évről			164	74
8 Viszontbiztosító intézetek és mások követelései			8,419	14
9 1880. évi nyeremény			231,311	23
			7.966,427	91

Budapest, 1880. évi december hó 31-én.

A Z I G A Z G A T Ó S Á G:

Fuchs Rudolf, Hajós József, Harkányi Frigyes, Lévy Henrik,
 Ormody Vilmos, Ullmann Károly Pál.

Igazgató-helyettesek:

Frank Frigyes,
 a központi könyvezés főnöke.

Kaczvinszky János,
 életbiztosítási könyvvivő.

A fenti zárszámlákat és mérlegeket megvizsgálván, azokat a törvényben s az alapszabályokban meghatározott elvek szerint készültnek és azok egyes tételeit a fő- és segédkönyvekkel teljesen megegyezőnek találtuk. — Budapest, 1881. márczius hó 8-án.

A felügyelő-bizottság:
 Rudnyánszky Ferenc, Tornyai Schosberger Zsigmond, Sztányi Izidor.

S.-a-Ujhely. Nyomatott a „Zemplén“ gyorsajtóján.